

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ 6 дин.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 дин.
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте

Претилату ваља слаати унутрњом на општински суд а све кореспонденције на уредника

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

САСТАНАК

Одбора општине београдске држан 30. Децембра 1887 г.

почет у 5½ час. по подне.

(по стенографским белешкама).

Присутни: Председник г. Ж. Карабиберовић, члан суда г. Ј. М. Јанковић, чланови одбора г.г. К. Црногорац, Серг. Станковић, Дим. Наумовић, Ф. Розелт, Ј. Х. Фичо, Н. Ђорђевић, Н. Д. Кики, Јов. Дилбер, Самуил Пиаде, Мил. А. Павловић.

Председник. Молим вас господо, састанак је отворен. Изволте чути протокол прошлог састанка.

Секретар чита: Има ли ко да примети што на протокол? (Нема).

На реду је господо буџет општинских прихода и расхода.

По члану 38. Суд општински надлежан је да спреми буџет и да поднесе одбору на оцену и одобрење. Суд је општински тај посао свршио и ја сам слободан, да вам састављени буџет саопштим.

Приход буџета дели се на четири дела.

Први део садржи приход од непокретних добара, гди је уведен и пијачни приход. Истина овај пијачни приход није од непокретних добара, али има вид непокретних добара, па стога је овде и стављен.

Други део о аренди од разних права општинских.

Трећи од калдрмије и Четврти од тако званих ванредних прихода.

У првом делу стављена је у овој години сума прихода у 32.317.40 дин. у другом 471.403.10 дин. у трећем 68.000 дин. а у четвртном 193.700 дин.

Целокупни приход дакле износи од ових позиција 765.420.50 дин.

Ради сравнења како је било у прошлој 1886-7 год; ја ћу вам такође овде извести.

Први део износио је 23.039.85 дин. други 420.187.71 д. трећи 64.000 дин. а четврти 187.670 дин.

Целокупна сума била је прошле године св. 694.897.56 динара.

Кад се све цифре доведу у сравнењу једне према другој излази да у овој години има вишка у суми од — 70.522.94 дин. и то код првог дела 9277.55 дин., код другог 51.215.39; код трећег 4.000 и код четвртог 6.000 дин.

Вишак тај долази у првој групи од пијачних такса и узет је као да је од непокретних добара. Сем тога други је приход тај, што смо према ранијем решењу одбора саграђених 12 дућана у фишекциској улици увели у приход за шест месеци рачунећи свега 1440 дин. — те тако у том првом делу има новог прихода свега — 8490 дин.

У другом делу долази вишак од чишћења нужника у 9000 дин. од тамиса 4000 дин; од изношења ђубрета 2000 дин. и од литарине 1000 дин; свега ново уведеног прихода у 16.000 дин. Овде долази вишак на цубоку у 2900 дин. на месарницама 20000 дин; карантини 13.000 дин.

Свега 51.900 дин.

У трећем делу долази вишак од калдрмије 4000 дин

А у четвртном делу вишак од лела 300 дин. од расаднице општинске 200 дин., новог дакле прихода 500 дин., и од приреза за варошку трошарину 8000 дин.

Свега 8500 дин.

Дакле господо што се тиче буџета прихода, ја мислим да сам вам доста јасно објаснио.

Сад долазимо на расход.

Расходи су подељени на 25 позиција, рачунећи и ону позицију на неподвижене трошкове, и то за 1887-8 год.

Позиције су ове:

1, Плате суцког персонала	52694 дин.
2, Плате спољних званичника	53080 дин.
3, Пата писара извршитеља	21028 дин.
4, Плате практиканата	10000 дин.
5, Плате свију служитеља	37520 дин.
6, Плате пожарне чете	25460 дин.
7, Плате ноћних стражара	72000 дин.
8, Набавке пожарних справа	5000 дин.
9, Храна коња пожарне чете	5000 дин.
10, Ков коња пожарне чете	300 дин.
11, Санитетско одељење	19124 дин.
12, Лечење Сиротиње	3500 дин.
13, Издржање ванбр чне деце	9500 дин.
14, Издржање сиротиње	50000 дин.
15, Интерес управе	26822.84 дин.
16, На разне грађевине	137500 дин.
17, Водоводи општински	2500 дин.
18, Осветлење вароши	18500 дин.
19, Оправка и набавка фењера	2400 дин.
20, На основне школе	116650 дин.
21, Разне потребе општинске	32134 дин.
22, Штампаче општ. новина	888 дин.
23, Одржање паркова	3000 дин.

24, Статистичко одељење	3700 дин.
25, Непредвиђени трошкови	54119·66 дин.
Свега	765420·50 дин.

Прошли 1886-7 год. буџет расхода био је овакав.

Прва позиција — плата персонала била је од 52694 дин. Ова је позиција тако и сад остала.

На званичнике спољних послова било је 51224 динара, а сад је за ову годину 53083 дин. дакле више 1856 дин. У првој партији ушао је и цртач инжењерског одељења.

На писаре и изврш.теље 19739·20 а сад је 21028 д. више 1288·80 дин.

Овде је ова разлика дошла отуда, што сте решили да се порезцијама да већа плата.

На практиканте 9992 д. а сад 10000 дин. Јасам овде додао 8. динара више ради изравнања цифре. (одобравање).

На служитеље 33315 дин. а сад 37520 дин; више дакле 4205 дин. Разлика је овде отуда, што је пређе било свега 11 служитеља, а сад их према увећаном послу има 14, јер су умножени фењери у вароши, па је се морало више њих и узети.

На ноћне стражаре 72000 та позиција остала је и сада толика Истина да сам ја добио једну молбу од њих за повишицу плате, али ја нисам могао ништа по тој молби радити.

На плату пожарне чете 24.680 д. а сада је 25460 дин. дакле више 780 дин. Овај вишак је због тога, што је раније узет још један кочијаш, који није био увршћен у досадањи буџет, него је плаћан из партије на непредвиђене трошкове.

На набавку пожарних справа 5000 дин. Ова цифра остала је непромењена и за ову годину.

На храну коња пожарне чете 4100 дин. а ове године стављено је 5000 дин. — више 900 дин.

На ков коња пожарне чете 1000 д. а сад је 300 дин. дакле мање 700. динара.

На санитетско одељење 19124 дин. Та је позиција остала непромењена и ове године.

На лечење сиротиње 3000 дин; а ове године 3500 д. — више 500 дин. Ова је цифра толико стављена с тога, што је толико у ствари и издато.

На издржање ванбрачне деце 10000 дин. Ове године 9.500 дин. дакле мање 500 дин.

На издржање сиротиње 44000 дин. а ове год. 50000 дин; више 6000 дин. што је фактички прошле године толико више утрошено.

На интерес Управи Фондова 26822·82 дин. а ове године 26822·84 дин. — више 2 паре динарске.

На разне грађевине 98500 д. а ове године 137500 д. — више 39000. Овде је повећана цифра што је предвиђено 8000 за грађевину на плацу у фишекц. улици, према вашој одлуци, и 1000 динара више на друмове; а ресто управо већи део: 30.000 због коцкасте калдрме. Мислим да би се калдрма могла правити и исплаћивати на авуитете; за што смо већ добијали понуде.

На општинске водове 4000 дин. Ове године 2500 мање дакле 1500 динара. Ова је цифра са околико смањена с тога, што прошле године није више на ову цел ни издато. Кад господо дође питање о водовима онда ће мо ми тражити нове изворе, а за сад се више не троши. На осветлење вароши било је 11300, сада је 18500 — да-

кле више 7200 дин. Ова позиција није увећана само због умножења фењера већ што је уведен регал на гас те му цена повећана.

На оправку и набавку фењера било је 2800 дин. — сад је 2400. дакле мање 400 динара.

На основне школе било је 119381 д; сада је 116650 дин; — мање 2731 дин. Ова је позиција смањена с тога, што су два раније више набављена, па ове године је потреба у толико мања.

На разне општинске потребе било је 35307; сада је 32134 — мање 3173 динара.

На штампање општинских новина 3828·25 д; сада је метуто 3888 д. — више 59·75 дин.

На одржање паркова било је 5000 дин. а сада је 3000. — мање дакле 2000 динара. То је с тога што је тај вишак био метут на расаднице.

На статистичко одељење и на помоћ опсерваторији лањске године није било ништа те је сада по решењу одбора уведено и на ту цел одређена је награда од 3700 дин. и толико у буџету за ову годину метуто. — и

На непредвиђене трошкове 38090·29 дин. — сад је 54119·66 д. више дакле 16029·37 динара.

Кад се све ове цифре саберу овда излази, да је садањи буџет у цифри износи свега 765.420·50 дин.

Стеван Добривојевић. Г. председниче, досад је обичај кад општински Суд изнесе буџет пред одбор, онда се из одбора, одреди један ужи одбор, који прегледа буџет и поднесе извештај одбору и тако се тек онда у одбору претреса. Истина Суд је буџет овај лепо склопио, али ипак нужно је да се одреди ужи одбор, који ће све то прегледати и сравнити и нама извештај поднети.

Никола Борђевић. Ја не би био мишлења да се одређује ужи одбор. Мени се чини кад се сравни овај буџет са лањским ствар се јасно види, а то и ужи одбор не може ништа друго наћи него што је у ствари. Ја би само код једне позиције говорио нпр. код цртача. Та позиција мислим да не би требала да остане, јер он није стапан чиновник него привремени док се сврше планови за нивелацију.

Председник. Мени је казано, да је тај цртач још потребан, јер посао још није свршен нити су планови готови.

Никола Борђевић. Г. Чађевић ради те планове и има особену награду. Треба он сам и да сврши тај посао, а кад то није нека се из оне његове награде плаћа цртачу; ја ни сам за то, да се уврсти у буџет.

Председник. Ја сам имао пред очима то, да ће се претходни послови око канализације, водовода и осветлења појавити и с тога држим, да ће и овај персонал бити мали.

Никола Борђевић. Сасвим ће тако бити, кад Чађевић не ради општинске послове, већ приватне.

Председник. Ја нисам господо противан штедњи, али кад се каже да мора да буде, онда шта ја знам. Што се тиче Чађевића није ми познато да ради приватан посао, осим ако рачунате нивелацију, коју му је одбор и поверио.

Коста Црногорац. Ова изјава г. Н. Борђевић даје ми више уверења, да је предлог г. Стеве Добривојевића сасвим коректан.

Врло би згодно било, да се буџет преда једној комисији, која ће све у буџету прегледати и нама извештај поднети.

Ако би ми сад тачку по тачку решавали, ми би се дуго задржали, а опет не би се правилно решило. Иначе ако се да ужем одбору, онда не ма сумње, да ће нам потпуње изнети један елаборат и одбор ће све онда моћи потпуно да извиди. С тога сам мишљења да се одреди ужи одбор за преглед буџета.

Стеван Добровојевић. Баш оно питање што г. Никола покрену изазива, да се одреди комисија.

Председник. Ја сам мислио, да имам овде пред собом већину господе, који су и сами лане у комисији били. Њима је све познато и само оно, што је преиначено мислио сам да вам објасним.

Иначе, ја ни сам противан да се одреди ужи одбор, само би молио да та комисија одмах приступи раду.

Јован Дилбер. Ја мислим да је довољно да буду у тој комисији три лица, и предлажем: Добровојевића, Црногораца и Милана Павловића.

Милан Павловић. Ако би та комисија сутра била, онда ја не могу доћи с тога што имам седницу у народној банци.

Срђије Станковић. Нека буде у тој комисији г. председник, Н. Ђорђевић, Милан Павловић и Стеван Добровојевић. Седница нека буде у идућу суботу.

Милан Павловић. Овде нема великих примедба па можемо прећи све вечерас и бити готови. Комисија само одуговлачи ствар.

Председник. Ја не би могао ту моју жељу да испуним сада с тога, што сад није пуна седница, и с тога може се одложити до друге седнице, а дотле комисија да тај посао сврши.

Дакле у комисију ће ући: Добровојевић, Павловић, Ђорђевић, Црногорац, Срђије и Пијада. Ја предлажем да већи број чланова уђе тога ради да би могли једни радити ако други изостану.

Молим вас сад има једно писмо г. Министра Привреде да вам се саопшти.

Изволте чути.

(Секретар чита).

Стеван Добровојевић. Па то још није свршено.

Председник. Ја мислим само треба да се одреди једна комисија, која ће водити рачуна о издавању тапије, па да се тапија за тапију изда. Да изберемо сад ту комисију. Ја предлажем: Стеву Добровојевића, Дилбера, Срђију Станковића и Розелта, јер ће нам требати један инжињер, који ће обележити правац земљишту. (чује се и ви г. председниче).

Добро, али то ће за мене бити само онога дана, кад се то буде радило.

Сад господо имамо једну молбу овдашњих лебара, који траже да се повиси такса. Ово ће остати за другу седницу, пошто сад нема довољног броја одборника.

Чујте неколико жалби за уверења о владању. (Дате оцене).

Председник. Имам још једну ствар да вам саопштим.

Ми смо држали лицитацију за изношење ђубрета варошког и та је лицитација остала за 3700 динара. После те лицитације ја сам добио новог повуђача, који тражи неку измену. Та ствар није свршена и ја мислим да то одбор сад не би могао ни решити, што није у потпуном броју.

Кад сам ја одбору предложио, да се та ствар да под аренду, ја сам онда казао, да се да за једну годину, и ви сте то одобрили. Сад сам ја тај предлог преиначио на три године из разлога, што сам мислио, да ће узети овај сиромаштво, што је био оштећен, те да се регресира, али он то није учинио, што је све своје ствари распродао. (Одобравање). Овај, који ми је понудио цифру већу, тражи да уговор вреди до Фебруара, а ја сам му казао од првог Јануара. Но и ако би остало да вреди од Фебруара и то се може примити с тога, што и ми треба да спремимо наше грађанство да му ова ствар позната буде (тако је).

Ми ће мо тим изгубити само 300 динара. Могу ли тако урадити? (Можете.)

Састанак је закључен.

Овај састанак трајао је до 7¹/₂ сах. у вече.

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдске држан 5 Јануара 1888 г.

почет у 6 часова по подне.

(по стенографским белешкама)

Присутствовали: Председник г. Ж. Карабиберовић, члан суда Ј. М. Јанковић, чланови одбора г.г. Ј. Дилбер, Ф. Розелт, Јов. Петковић, К. Црногорац, Ј. Милановић, Ст. Јосифовић, Ј. Констандановић, Сам. Пијаде, Н. Ђорђевић, Др. М. Т. Леко, М. Вељковић и М. Степановић.

Председник. Изволте чути протокол последњег састанка (Прочитан и примљен без измене).

У последњој седници, коју смо имали, поднео сам буџет од стране општинског суда и говорио о њему прегледно. Стенографске су белешке тога састанка готове, па да не би по ново о томе сада говорио, молим вас да се саслуша тај говор из стенографских белешака.

Дакле као што сте чули г.г. одборници у пројекту има 25000 динара више прихода од нових позиција којих раније није било. Ово смо постигли отуда што смо право на испражњавање нужника и помијара дали под аренду, а тако исто и извожњу ђубрета из зграда и станова. Предвиђено је 25000, међу тим добиће се 29.000, пошто је лицитација права на извожњу ђубрета изнела 4516 а у буџету смо раније предвидели свега 2000; од леда смо већ добили 1850 а предвидели раније свега 300 динара. Те две позиције повећавају цифру ново унесених прихода од 25 на 29000 динара.

Комисија одређена прошле седнице да буџет проучи: од чланова комисије дошли су двојица: г. Црногорац и г. Добровојевић, а остали нису дошли; један од господе био је слаб, и данас су у седници; они ће вам реферисати о буџету лично; извештај није писан.

г. *Коста Црногорац.* Молим вас, господо, да ми дозволите, као члану комисије, да кажем неколико речи о овом врло важном предмету.

Нас пет, господо, изабрани смо у ту комисију. Дошли смо само нас двојица г. Ст. Добровојевић и ја и у присуству г. председника тај смо рад обавили провизорно. Ја велим провизорно с тога, што ми се чини, да не би могли задовољити одбор, да само нас двојица поднесемо

реферат о буџету пошто је одбор изабрао петорицу за тај посао. Ја мислим да су и остали чланови комисије требали да дођу.

Односно самог буџета имам ово да кажем: У њему има нових позиција, но већином сав буџет базира се на старом, који смо ми и правили. Истина је то, али мени се чини да је незгодно, у колико немамо сви предсобом укупан преглед том буџету, да би могли бацити општи поглед на све позиције. Резон би био, да сваки да своје лично мишљење о буџету, а ја бих молио господу одборнике, на првом месту г. председника, да пре него што пређемо на рад да добијемо сви у руке и штампан пројект буџета, који би нам служио као преглед за рад наш у седници, у којој би имали меродавно да искажемо свој суд о цифрама прихода и расхода. Ја молим г. Добривојевића, ако се слаже са мном, да поткрепи моје разлоге, у колико сматрам, да нисмо надлежни, да само нас двојица донесемо реферат о буџету.

Молим да примите мој предлог: да се наштампа пројект буџета пре него што би прешли на дебатовање о њему.

Ст. Добривојевић. Нас двојица смо с пажњом прешли поједине позиције, али ипак нисмо у стању да сваку поједину можемо критиковати, док не би имали довољно времена, да их засебно проштудирамо, а то би могло бити, кад би се пројект буџета наштампао.

При прегледу наишао сам на неке основне мане у томе буџету који ћу сад навести. Ја држим да у сваком буџету треба најпре да се утврде приходи, да се докаже на каквим основима постоје: да ли на основу уговора или на основу закона, у свакоме буџету дакле треба да се каже који су приходи извесни, а који нису извесни. На пример да наведем једну ситницу. У пројекту буџета каже се: од обаларине добиће се извесна сума, а знамо да је прошле године дато то право под закуп неком Милану Јановићу и општина није добила ништа. Ја сам навео тај пример, а тако исто могу и многи други приходи бити несигурни. За то ја мислим да треба поднети доказе и документа на којима почивају ти приходи. Држим да је нужно оно, што је предложио г. Црногорац, да се штампа пројект буџета, и мислим да треба да се одреди и једна комисија, којој ће поднети председништво сва документа, на којима се базирају сви приходи и расходи. Овако ако би одобрили, радили би са свим некоректно, и наши приходи, а тако исто и расходи почивали би на трулој основи.

Даље при прегледу наишли смо на неке позиције, које нису ни ушле у буџет — бар ја нисам знао. На пример ми сви знамо, да смо направили гробље, и зна се да имамо и прихода од гробља, а тај приход нисам видео, да је ушао у буџет; Држим да треба да се констатује тај приход и у буџет стави.

После, господо, има још једна празнина у буџету, а то је позиција за стару порезу и прирез. Има старог пореза и приреза колико сам ја могао дознати преко 160.000 динара. Ти стари порези и прирези — то су опет извор општинских прихода. У општини постоји једно пореско одељење, које прикупља тај стари порез и прирез. Ја не знам да ли је то одељење прикупило колико од тога старог пореза и приреза, али стоји то, да у буџету то није означено. За то држим, да би требало, да се и тај приход констатује и да се у буџет стави.

Има годину две дана, како се покреће у седницама одборским питањем, да се то пореско одељење укине. То је питање покренуто за време председништва г. Владана Ђорђевића, г. Божићевића, г. Св. Николајевића, а није за време председништва г. Карабиберића. Разлог је био тај за што да плаћамо то одељење кад смо пореским надзорницима одредили награду: да уз држ. порез купе и општински прирез. Некорисност овога одељења доказана је нарочито оном приликом, кад је г. Крстић био смењен са дужности Полиција је казала, да су књиге избрљане и неуредне. Кад је то констатовано, онда држим да то одељење треба да се укине.

После, господо, има још једна позиција у буџету која треба да се избрише. То је позиција: да се плаћа уреднику општинског листа близу 30 дуката месечно. Тај уредник је, господо са свим излишан. Лист општински је само за то, да се у њему поглавито штампа рад општински, а не политички. Та позиција је знатна и треба да отпадне.

Према овоме што сам изнео ја држим, да треба да се штампа пројект буџета, и да га сваки одборник има у шакама, да га проштудира, и онда да дођемо спремно овде, да можемо дати своје мишљење о појединим позицијама. Тако исто држим да треба по ново позвати чланове комисије за преглед буџета, да се скупе, пошто нису прошли пут сви дошли.

г. Председник. Ја сам био присутан при раду комисије, и ја бих волео да ми је онда г. Добривојевић казао, да је буџет неуредан, него што је сад овде јавно казао. Ово ме јако изненађује не могу ни у колико признати, да буџет није основан на закону и да је неуредан. (г. Добривојевић: ја нисам казао, да је неуредан) Г. одборник ће се сетити, да је у одборској седници решено пре мене да се буџет о гробљанском приходу са свим засебно води. Ви сте господо то одобрили, и гробљански се рачуни воде засебно, те нема везе са овим буџетом. Мислим, да би било коректније, да су г.г. референти казали да се одмах штампа пројект буџета, дакле пре него што су се запустила да га проуче. До сад није *никад* штампан пројект буџета; међу тим сам пројект буџета са свим је јасан, и познат те га не треба штампати, у њему је у главном све оно што је и лане било, без измена сем ново уведених прихода. Сад ако имате рећи, где би се могло што уштедети, изволте изнети своја мишљења. Ја сам и сам штедео, јер знам да ми је то дужност. Г. одборник је говорио о порескоме одељењу, да се на њега само троши, а да оно ништа не привређује. Ево, господо, како ствар стоји. Прошле године било је свега те тако зване вересије од пореза 137.750 динара код страних поданика 30.000 дин. свега 168.686·21. ове године има још 108.007 дин. на дугу, дакле разлика је у 60.000 дин. у округлој цифри, који су наплаћени. Господа су тражила, да их известим, какво је стање било од 1885 године, и ево ја сам прикупио податке о томе. Првога. Јануара 1885. године било је у т. званој пореској каси 61.491·3 дин. Од 1. Јануара 1885 год. до 1 Јануара 1888 године наплаћено је 157.757·25 дин. У течају те три године — од 1885 до 1888 — издало је пореско одељење држави 184.288·60 дин. Сад има у каси 34 хиљаде 960·22 дин; којим ће се новцем у течају овога месеца платити фондовима, којима дугујемо, а све што би се у будуће наплатило, дошло би идуће године као ванредан приход. Сад реците, јестели вољни да укинемо то

пореско оделење и да се одрекнемо ових 108.000 динара, које имао да добијемо? (Чује се: нећемо).

Ја сам такав извештај добио и сматрам га за тачног; а ако хоћете ви одредите комисију, па нека она извиди у колико је извештај тачан и пореско оделење потребно.

Ст. Добривојевић. То је довољно, кад ви дозвољавате да се све то прегледа.

Председник. Врло радо, како бих могао да не дозволим.

Ст. Добривојевић. Мени је жао што нисте схватили меју реч, онако, како је изговорена: моја реч није била да вам пребацим несавесност или непажњу. Мени је жао што мислите, да сам ударио на вашу личност. Ја сам говорио о факту, који држим да постоји. Ја држим да смо добро учинили јер да нисмо тражили извештај од вас, овај би предмет дошао пред одбор, и ви не би могли тако правдати ту позицију.

Председник. То признајем, само држим да можемо цифру по цифру из пројекта буџета читати и претресати а да није нужно да пројект буџета штампамо.

Ст. Добривојевић. То не. Ја сам казао, да пре него што пређемо на решавање о буџету, треба да се извиди на каквим основима постоје поједини приходи: јесу ли сигурни или нису? Оно што сам казао да приход од гробља дође овде, ја тако држим да треба да буде, и за то не треба да се љутите.

Председник. Да нисам олако радио, ево да вам докажем. Лане смо од новчане казне добили 2552 динара, а ја сам сад ставио само 2500 дин. Тако исто у позицији приход од мртвачких кола и коња било 4907.90 а стављено је сад 4000; приреза добивено прошле 145.196 а стављено сада 130 000 итд. Ја мислим према овоме што вам рекох, да можете имати уверење, да је буџет саграђен на позитивној основи.

Противан сам штампању пројекта само у толико што би тиме дангубили а нова рач. година већ је у трећем месецу.

Коста Црногорац. Прво имам да кажем да смо ја и г. Добривојевић као чланови комисије довољно били обавештени. Нема сумње, да неће сваки од г.г. одборника веровати и нама и вама. Главни је предмет нашег говора, да нас двојица само нисмо надлежни дати обавештења својим друговима. Ми целу ствар сводимо на ово. Нама је тешко да се ставимо на земљиште референта за то, што смо нас двојица били: ја и г. Добривојевић. Г. Добривојевић је објаснио, за што је нужно да се штампа пројект буџета и за то је учинио предлог. Ми никако не можемо да примимо то да само нас двојица будемо референти. Ја смем слободно да кажем, да ће сваки мој друг овде признати, да сте нам ви изнели суму од 29.000 динара вишка, и у име мојих другова, ја могу да вам кажем: хвала вам. Али нама је главно то, да нам се не замери од наших другова, да смо олако прешли преко посла. Овде има нових позиција, које ја нисам запамтио, а баш те позиције служе вама као похвала, јер те позиције долазе као нови приходи. Ја мислим да ће моји другови признати ваш рад и као патриотски, и као озбиљног и вредног домаћина. Но опет за то потпуно је оправдано гледиште, да треба свака тачка да се објасни, и г. Добривојевић то је имао на уму, кад је потпомогао предлог да се овај пројект буџета штампа, и ја мислим да г. Добривојевић није хтео тиме да пребаци ништа г. председнику.

Г. Председник. Ја г. одборнице благодарим на вашој похвалној речи, али ја сматрам, да сам то по дужности радио, јер сам за то добро плаћен. Но ипак ја примам и вашу благодарност, коју најзад могао би рачунати да сам заслужио онда кад сам за времена ранијега кметовања успео да из руку Панђелових узмемо касапнице, те докле нам је монополисано клање пре тога под њим доносило 10.500, данас слободно клање даје годишње општини 25.000 дук. даље, што сам успео да општина добије у своје руке кантаре — мерење у вароши, — те смо подигли и морал, који дотле ужасно беше пао, и створили општини од 1200 дук. прихода, да данас вуче близу 6000 дук. од кантара; и најзад што сам успео да општина у своје руке узме и пијаце, те докле јераније добијала општина по 800 дук. сада добија преко 3000 дук. пијачне таксе итд.

Наводим ове примере општинских успеха ранијега мога кметовања само за то да вам фактима покажем да сам ја најпре међу онима који теже општини сворити веће приходе гди год се то може.

Баш да се закљоним и за ваше симпатије, ви ћете веровати да сам ја и у оним незнатним изменама буџета могао се руководити само тежњом предосигурања: да ставимо мање па добијемо много више од пред иђевог прихода и ове већ настале нове 1888 године.

Најзад да поменем то г.г. референти немају права кад кажу да они двојица без осталих чланова комисије, не могу да приме на се тежину меродавнога извештаја. Ако се неварам господо, ја сам био тај, који сам искао да буде шири број чланова комисије, а ви сте хтели 2—3, и то сам тражио као што знате, за то: да бар 2—3 дођу ако сви не би могли.

Што се пак тиче гробљанских злоупотреба опет да речем ја ћу кроз 10—15 дана изнети вам извештај комисије, која га је тек пре неки дан поднела. Ја бих вам га већ до сада био изнео, али смо приметили да комисија није узела у вид нека нађена акта; овлашћења за издатке, па је не основано теретила са замашним цифрама оне, који би у таквом случају били одговорни. Ово је ваљало исправити, те да се ничим не даде повод мишлењу да извештај није потпун и објективан; а тек после овога кад исплатимо гробљанске радове и свршимо рачуне, моћићемо ако за добро нађете и гробљанске рачуне у буџет уносити.

Ст. Добривојевић. Баш за то, што сте мало пре казали, да се уверимо о извештају, који је поднело пореско оделење баш за то је нуж о, да се одложи сам буџет; а сем тога и за то, што овде у приходе треба да уђе и приход од гробља. По закону о општинама ми чинимо једну погрешку; и сама полицијска власт треба да нас нагна да тачно вршимо закон. По закону о општинама одбор треба најпре да одреди једну комисију, која ће да прегледа рачуне и то још у октобру месецу, и пошто та комисија прегледа рачуне, онда се прави буџет.

Председник. Комисија је одређена али господа чланови комисије нису долазили.

Марко Степановић. Ја хоћу да кажем неколико речи нарочито хоћу да ударим на енжењерско оделење. Овде је и г. Чађевић и ја ћу у присуству његовом то да кажем. Господо, одређена је комисија, да прегледа посао техничара. Одређена лица излазила су на лице места да виде

Упосао. Комисија је изилазила и по други пут. Један потписује извештај без другог, и то се прима. Међу тим код појединих „терамо мачку на оцак“. Дакле то је више него педантност. Не треба терати у крајност, али нешто треба да радимо. Радити, контролисати један дугога значи да радимо по закону. Ради овако, значи да радимо бесмислице. Ја смем да вам кажем, да наше инжењерско одељење или треба дотерати, да буде као што треба, или га не треба ни да имамо.

Имам још и ово само да кажем пред вама господо: да ли је општински суд, суд или је једна разуздана кућа. Ми имамо, господо, једног грађанина на Дорћолу, а то је Ђорђе Чумић. Он је уложио у гробље и последњу црквицу. Четири године у гробљу се служимо његовом капијом, и зар да пустимо, да човек пропадне на овој земљи. Ако је ко крив, нека се казни, а њему треба да се плати; капија је примљена, па нека му се плати.

Друго, господо, ми имамо још једнога, који је оправљао ону ђуприју и канал. Ја вам, господо, могу слободно казати, да је погрешка била инжењерска, а не онога предузимача. Ми смо 4 пута ишли и извидили ту свар. Ја сам одвојио мишљење. Тај акт не изилази још пред нас; то се држи у мраку, ја не знам за што. То је господо, неправда. Ја молим г. председника, да се то исправи.

Председник. Што се тиче тога рада, ја сам вам и јуче казао, да дођете после празника, па да ту ствар исправимо; ја сам вољан да сиромасима помогнемо. А што се тиче питања о гробљу, ја ћу вам идуће седнице поднети реферат комисије, која је ту ствар извидила. Кривица није ни моја ни мога предходника а ни комисије. Ствар је била заплетена; сад је дошла крају а ја вам обећавам, да ћу је најдаље за 14 дана изнети пред вас, па да о њој решимо.

Марко Степановић. Ја мислим да треба да помогнемо тим кукавцима. Немојте мислити да ја говорим као заинтересован у овој ствари. Ти људи имају толико деце, и поред оне штете, коју су претрпели, не треба више да се штете. Није то лепо, да поједине наше грађане упропастимо.

Председник. Молим вас да пређемо на дневни ред.

Коста Црногорац. Ви мало пре рекосте, да има једна комисија, која је одређена да прегледа рачуне од 1885 године. У ту комисију ушли су: г. Марко Леко, ја и г. Никола Ђорђевић. Ми смо ридили ревносно, но кад је г. Мих. Крстић суспендован, била су повучена сва акта, и од тога доба ми нисмо никако звати. Дакле ми не примамо то на се, да смо ми криви.

Председник. Лпо, ја не кривим вас, само ја не примам на се, да сам ја то крив.

Ст. Добривојевић. Баш за то што је у питање стављено укинуће тога пореског одељења, и с тога што је госп. председник пристао да се избере комисија, која ће се уверити о тачности реферата пореског одељења, ја мислим да треба да се одложи буџет до сутра — прекосутра док се ова ствар извиди, јер без тога не може се никако буџет утврдити.

Председник. Ја ипак држим, господо, да можемо сад решити буџет, јер то питање о пореском одељењу, не стоји у вези са буџетом. Ми сад можемо решити буџет а до-

цније ако се увиди, да је то одељење непотребно, онда можемо одлучити да се укине.

Да почнемо читати позицију по позицију, па што је нејасно, ја ћу објаснити.

Марко Степановић. Да ли су сви чиновници и сви служитељи ушли у буџет? —

Председник. Ако хоћете о томе да говорите, онда имам да вам кажем да су отпуштени само контролори касапски. Управа општинска да би постигла своју цел, да би осигурала своје преходе, отпустила је старе контролоре и прибегла је другом начину контролисања; опет су узети контролори, само се контрола врши на други начин и не кошта општину онолико. Како је уређен нов начин контроле, у једном од ранијих бројева наших новина предато је јавности.

Марко Степановић. Да ли су ти контролори отпуштени са какве кривице или за то што су непотребни. То бих желео да знам.

Јован Дилбер. Треба да говоримо отворено. Види се да ви хоћете да говорите у корист контролора. Кад дође то на дневни ред, онда изволте о томе. (Чује се: тако је).

Председник. Друга је то ствар, као и она односно пореског одељења. Ако се сутра покаже да је то одељење излишно, ја пристајем да решимо да се укине.

Што се тиче уредника листа, то је ваша ствар. Ја вас молим немојте ту позицију изоставити, тако олако; изгледало би да ја хоћу кога да гоним. Имате увек одршене руке за то и после буџета.

Дакле, господо, пристајете ли да читамо цифру по цифру, и да о свакој дебатујемо? (Пристајемо).

Буџет је усвојен у појединостима онако, како га је г. председник прошле седнице. (види напред стенографске белешке прошле седнице).

Код неких позиција било је примедби. Тако код позиције I Члану и благајнику овоје говорено:

Ст. Добривојевић. Ја нисам за то, да се одобре и тих 700 дин. на забрјавање. Пређе је то било нужно, што је био већи посао, ту, али сад пошто нема више великог посла, а и г. Крстићу је знатно већа плата, то није вужно.

Председник. 1883 године господо, регулисана је та ствар, и онда је било 500 и неколико динара. Сад ваше је да решите, како да буде.

Ст. Добривојевић. Ако хоћете штедњу, онда треба да отпадне ова сума.

Јован Милановић. Мени се чини да је то доиста регулисано 1883 године, и држим да би требало да остане.

Марко Степановић. И ја сам за то.

Ст. Добривојевић. Ја знам да је у оно време био већи посао, а сад је мањи и с тога ова сума треба да отпадне.

Јован Милановић. И онда смо о томе много говорили и на послетку смо решили, да та позиција остане.

Ст. Добривојевић. Знам, али онда је г. Крстић имао мању плату, и за то је то добио.

Председник. са вас молим, немојте ове године ову позицију да дирамо, а до године баш ако хоћете можемо је изоставити. Усвајате ли да ова позиција остане? (Усвајамо).

Код позиције: „13 првом инжењеру 5.004 дин.“ Ово је примећено:

Јован Дилбер. За ту позицију имам ово да приметим. Први инжењер вуче две плате једну плату има за нивеловање Београда, а другу као општински инжењер, Зар не би могао он једну плату да вуче, а не две.

Председник. Ја не знам онда сте уговор имали.

Ст. Чађевић. Нивеловање је давно свршено, а сад ја радим општински посао. Изволте изнети уговор.

Председник. Дакле, господо, ова позиција остаје? (Остаје).

Код позиције о плати контролора касанских.

На молбу г. Добривојевића и других г. председник је пристао да по ново прими у службу 4 отпуштена касанска контролора од 16 Јануара текуће године.

Код позиције о плати писара и практиканата ово је је казано.

Коста Црногорац. Ја се ангажујем за ову партију и сиротињу, и молим господина председника да дамо који динар више.

Председник. Ја вам дајем реч, да ће се повисити плата свима оним практикантима, који то заслужују. Они ће добити повишице колико буде могућно.

Позиција плате служитељима овим је говором праћена:

Коста Црногорац. Ја бих предложио, да се и служитељима повиси плата. (Чује се: врло добро).

Председник. Служитељи имају годишње до 840 дин. Мислим да они имају доста велику плату.

Ст. Добривојевић. Ни у једном надлештву немају толико служитељи посла као овде, и заиста треба да им повисимо плату. (Чује се: прошле године само смо им дали 8 динара повишице па да им дамо и сад што год).

Председник. Кад видим да сте тако галантни, онда ако будем идуће године на овоме месту, ја ћу вам то учинити. За сад нек остане стављена цифра.

Код позиције: „двојици момака за оправку водовода 1560 дин.“ ово је примећено.

Марко Степановић. Шта ради тај чесмеџија. Ја видим само свет на чесмама, а међу тим воде нема, док на Врачару имају по подрумима воде. Код чесме на Ђошку до војене болнице пре неки дан није било воде. Тако исто није било воде и на другом и на трећем месту и кад се дигла ларма, онда се после нашло воде.

Самуило Пијаде. Ја мислим да треба учинити пробу да овога чесмеџију отерамо, па онда да нађемо другога да видимо како ће да буде.

Председник. Има изгледа да ћемо моћи са извесним понуђачима за воду нешто ускоро учинити. Па да остане и ово питање за сада.

Ст. Добривојевић. Сад је на реду да се одреде двојица који ће да се увере о тачности реферата пореског одељења.

Председник. Ја молим г. Добривојевића, г. Самујла Пијаде да се увере о томе. (Прима се).

Молим вас господо има још једну ствар да свршимо Ја сам вам ономад саопштио да је држана лицитација за концесију за изношење ђубрета, и да је остала на Светиславу Јовановићу за 3700 дин. Молио сам вас да могу преиначити да уговор вреди од 1. Новембра а не од 1 јануара и ви сте ми то одобрили. Кад сам саопштио то преивачење г. Јован Божић поднео ми је акт, у коме тражи, да му се промени тај рок, па да да 4000 данара.

Кад сам му казао, да је одбор то одобрио, он је донео 4500 дин. Али је тражио да плаћа аренду по истеку сваког месеца, а у условима стоји, да се плаћа аренда за три месеца у напред. Ја нисам хтео то да усвојим. Он је молио да изнесем пред одбор његову молбу. Изволте чути шта он тражи а за тим и попуду Светислава Јовановића и друга (Одбор је усвојио понуду Јовановића и тиме одобрио да се њему право изда).

Г. Председник. Лебари моле за повишицу цене лебу. Акт су поднели пре него је фабрика почела да ради. (Како је изнесено од г. одборника да су лебари спустили цену сами — прешло се на дневни ред.

Изволте чути неколико уверења. (Дате оцене).

Састанак је трајао до 8½ часова у вече.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ БЕЧА.

(париском „Солеј“-у).

У париском листу „Le Soleil“ налазимо, под датумом од 17-ог јануара о. г. следеће, врло занимљиво, писмо из Беча о војним припремама Аустрије:

Ево већ шест недеља дана како се мутни облаци над овом земљом навукосе и после мало кратке ведрине у почетку нове године, још једнако вију. Више но икада ово стање даје сеизразити у две речи: *запетост и забринутост.*

Из депеша које сам вам слао могли сте видети какве спреме војне чини Русија, али овде се о њима проносе — лако је погодити за што — најопширније и најфантастичнији гласови. Јер, ако би се гледало на оно шта бечка штампа, по полуваничним извешћима из дана у дан прича о покретима руске војске, а још пре ако би се свему томе озбиљно веровало, онда би се могло (на хартији) доказати: да 800.000 руских војника стоји већ на аустријској граници.

Оно међутим, што вам телеграф, усљед строге цензуре не може јавити, *то су непрекидне смере које чине сама Аустрија.* Колико прошле недеље пуче глас да две или три нове дивизије руске долазе у Пољску, и надвојвода Албрехт би, на врат на нос, позват да учествује у војеним саветима налик на оне који беху сазивани после познатих изјава „Руског Инвалида“. За свото време држана је штампа у мраку и пуштена да забавља публику измишљеним вестима из Подолије, Волхиније и Бесарабије: Управо дана нема кад полуванични листови не истакну какав напад с руске стране као неизбежан, и не драже јавно мњење ове земље противу Русије и њенога цара. За то време у министарству војном опажа се врло жива радња. У њ' једнако улазе и излазе ђенерали и виши официри војске позвани из Галиције и Моравије. Нити је присуство њихово без везе са оним огромним транспортима хране и дебане која се непрекидно шаље пут Кракова Пршемисла и Лавова. Путници који долазе из Галиције причају како ови војени транспорти доводе у нај-

већу забуну жељезнички саобраћај, коме су и овако досадили велики снегови. Него, неразвија се ова грозничава живост само на граници земље. У самом Бечу лако је исту појаву уочити. Тако на пример у *арсеналу* ради се и дању и ноћу; за прошли месец три хиљаде радника најмљено је по тако високу цену да их је много напустило приватне радње где сада послови чаме. Најзад, чује се да је, саопштено официрима да се постарају за топло одело.

Нити је ова манија за оружањем и спремом остала само на војсци; него је спопала и грађање. Тако се на прилику, чује да је тај и тај бечки трговац ситнога оружја продао за последњих петнајест дана неких *девет хиљада* револвера.

Као круну припремној јој згради, влада сад позива, *резерве на учење*. Ова мера нема, у истини, никакве везе са обичним временом за вежбање нема ослонца у закону, и јесте савршено *ванредна*. Оно јест, да је лане, баш некако у ово исто доба и Немачка сазивала своје резервисте да се упознаду са новом им пушком Маузерком али прво кнез Бизмар је ту имао свога *изборног* рачуна, плашећи немачке

бираче с ратом од Француске, али су тамо и војнички закон и целъ задовољени, војницима се одбило оних десет дана од војне им службе, и они су се доиста и већбали са својом новом пушком. Такав случај, које међу тим, и кад аустријске војске која у овом тренутку пролази кроз само кризу наоружања. Званично, у аустријској су војсци заступљена три нека система пушака. Верндлов, Манлихерова репетирка велика и мала. Велики калибар (Манлихеров) још није раздат целој војсци, свега су га управо, добила два корпуса од петнајест — а мали још није ни из фабрике изашао, јер је тек пре два месеца, као дефинитивно оружје пешачко и усвојен и први комади ако дођу из штирске фабрике у марту месецу. Знам да ћете питати: па шта значи оно позивање људи на вежбање с пушком која још није готова? Е то значи — ни мање ни више но — *покушај тајне мобилизације*. У Петрограду то су добро прозрели; па како се ова мобилизација врши не далеко од саме границе, Руси су и предузели своје противу изненађења.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 8. ЈАНУАРА 1888.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Сравњење са прошлим стањем
Главница		20,000.000.—	
Акција	20,000.000.—		
Привремеце акције		10,000.000.—	
Акционари	7,500.250.—		
Банкноте у течају у злату	179.200.—	10,006.350.—	3.030.—
" " " " сребру } привремене	6,069.930.—		92.650.—
" " " " " } сталне	3,757.220.—		+ 64.230.—
Благајна у звечећем новцу у злату	1,811.689 88	4,879.681.04	5.810.34
" " " " " сребру	2,785.925.20		+ 4.639.93
Стр. вредности и салда стр. кореспондената	282.065.96		— 22.367.03
Лисница у злату	962.962.56	3,833.975.89	— 25.403.65
" " сребру	2,871.013.33		— 41.048.—
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,346.331.—	2,902.928.—	— 335.—
" " " " " сребру	556.597.—		+ 70.—
Текући рачуни у Београду	853.775.62		+ 50.678.52
Менице за наплату	11.928.—		— 23.332.03
Кауције	137.255.64		
Полагачи кауција		137.255.—	
Оставе просте	1.000.—		
Остављачи простих остава		1.000.—	
Оставе по текућим рачунима	1.206.997.40		
Остављачи по " "		1.206. 97.40	
Резервни фонд		20.834.18	
Вредности резервног фонда	3.940.18		
Положене акције српске Народне Банке			
Полагачи акција " " "			
Разни рачуни	40.704.81		
	41,372.436.58	41,372.436.58	